

ШАРҲИ НИЗОМИ МОЛЯВИИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН
ДАР СЕМОҲАИ СЕҶОМИ СОЛИ 2023

Дар Ҷумҳурии Тоҷикистон то 30 сентябри соли 2023 дар маҷмӯъ 63 ташкилоти қарзии молиявӣ, 16 ташкилоти суғуртавӣ, 4 ташкилоти лизингӣ, 2 биржаи фондӣ (Биржаи фондии Осиёи Марказӣ ва Биржаи фондии Осиё) ва Агентии суғуртаи иҷтимоӣ ва нафақаи назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон (АСИН) фаъолият менамоянд.

Дороиҳои умумии бахшҳои низоми молиявӣ дар семоҳаи сеҷоми соли 2023 дар маҷмӯъ ба 38 051,7 млн. сомонӣ баробар гардид, ки дар муқоиса ба аввали сол ба андозаи 16,6 фоиз зиёд мебошад. Дороиҳои низоми молиявӣ нисбат ба Маҷмуи Маҳсулоти Дохилӣ (ММД) бошад, дар давраи ҳисоботӣ ба 30,1 фоиз баробар гардид.

Сохтори низоми молиявии Ҷумҳурии Тоҷикистон

	30.09.2023			
	Адад	Дороиҳо (млн. сомонӣ)	Ҳисса бо %	Афзоиши дороиҳо нисб. ба ав. сол (%)
Ташкилотҳои қарзии молиявӣ	63	34 761,7	91,4	15,8
Бонкҳо	15	29 481,1	77,5	15,4
Бонки давлатӣ*	2	7 521,7	19,8	8,7
Бонки исломӣ	1	251,8	0,7	11,1
Бонк бо сармояи хориҷӣ	4	3 466,0	9,1	-13,6
Бонки дигар	8	18 241,6	47,9	26,7
Ташкилотҳои қарзии ғайрибонкӣ	1	94,9	0,2	-
Ташкилотҳои маблағгузории хурд	47	5 185,7	13,6	17,5
Ташкилоти амонатии қарзии хурд	19	4 251,2	11,2	18,6
Ташкилоти қарзии хурд	3	247,7	0,7	8,2
Фонди қарзии хурд	25	686,8	1,8	14,3
Филиали ташкилотҳои қарзии молиявӣ	323			
Ташкилотҳои суғуртавӣ	16	804,9	2,1	31,5
Ташкилотҳои лизингӣ	4	290,3	0,8	26,4
Биржаҳои фондӣ	2			
АСИН**	1	2 194,7	5,8	25,3
Ҷамағӣ:	86	38 051,7		16,6
Бо % нисбат ба ММД		30,1		

*Бо иштироки сармояи давлатӣ

** Агентии суғуртаи иҷтимоӣ ва нафақаи назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон (маълумот ба ҳолати 30.06.2023)

Дар давраи ҳисоботӣ 91,4 фоизи дороиҳои умумии низоми молиявии кишвар ба низоми бонкӣ рост омада, ҳиссаи боқимондари дороиҳои ташкилотҳои суғуртавӣ (2,1 фоиз), ташкилотҳои лизингӣ (0,8 фоиз) ва АСИН (5,8 фоиз), ташкил медиҳанд¹.

Ташкилотҳои қарзии молиявии кишвар аз ду гурӯҳ: ташкилотҳои қарзӣ ва ташкилотҳои қарзии исломӣ иборат буда, ташкилотҳои қарзӣ дар навбати худ бонкҳо, ташкилотҳои қарзии ғайрибонкӣ ва ташкилотҳои маблағгузори хурд (ташкилотҳои амонатии қарзии хурд, ташкилотҳои қарзии хурд ва фондҳои қарзии хурд)–ро дар бар мегиранд. Дар семоҳаи сеюми соли 2023 дороиҳои ташкилотҳои қарзии молиявӣ нисбат ба аввали сол ба андозаи 15,8 фоиз афзоиш ёфта, ба 34 761,7 млн. сомонӣ баробар гардид.

Дар давраи ҳисоботӣ дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон 323 филиали ташкилотҳои қарзии молиявӣ (аз ҷумла 2 равзанаи бонкии исломӣ), 3 воҳиди сайёр ва 1 566 маркази хизматрасонии бонкӣ ва маблағгузори хурд ба аҳолии кишвар хизматрасонии худро пешниҳод намуданд.

Дар ин давра 16 ташкилоти суғуртавӣ, аз ҷумла 1 ташкилоти суғуртавии давлатӣ ва 15 ташкилоти суғуртавии ғайридавлатӣ бо 67 адад филиалҳои худ хизматрасонии суғуртавиرو ба аҳолии кишвар пешниҳод намуданд. Дороиҳои ташкилотҳои суғуртавӣ нисбат ба аввали сол ба андозаи 31,5 фоиз афзуда, ба 804,9 млн. сомонӣ баробар гардид.

Дороиҳои ташкилотҳои лизингӣ дар муқоиса ба аввали сол ба андозаи 26,4 фоиз зиёд шуда, 290,3 млн. сомонино ташкил намуд.

Дороиҳои АСИН бошад, дар давраи ҳисоботӣ 2 194,7 млн. сомонино ташкил намуда, ба 5,8 фоизи дороиҳои низоми молиявӣ баробар гардид.

¹ Эзоҳ: хангоми мукамал гардидани маълумот дар бораи фаъолияти Биржаи фондии Осиёи Марказӣ, Биржаи фондии Осиё, ташкилотҳои ломбардӣ, АСИН ва ташкилотҳои лизингӣ маводи мазкур такмил дода мешавад.